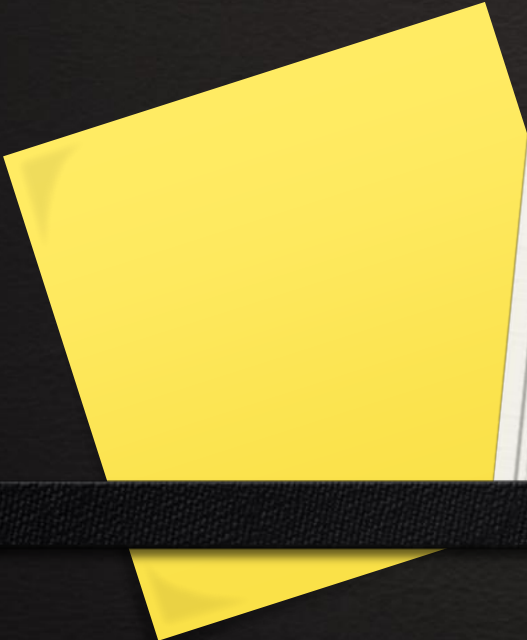

Do premenstrual symptoms predict postmenopausal complaints?

Hanna Hautamäki

9.5.2014

Suomen Gynekologiyhdistyksen koulutuspäivät

Sidonnaisuudet

- o LL, Naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri

- o **Päätoimi**

 - o vs. osastonlääkäri, HYKS Jorvin sairaala

- o **Sivutoimet**

 - o yksityislääkäri

- o **Tutkimusapuraha**

 - o Orion-Farmos tutkimussäätiö

Ennustavatko premenstruaaliset oireet vaihdevuosisioireita?

- PMS vs. menopaussi, miksi?
- Aikaisemmat tutkimukset
- Oma aineisto ja menetelmät
- Tulokset
- Yhteenveto

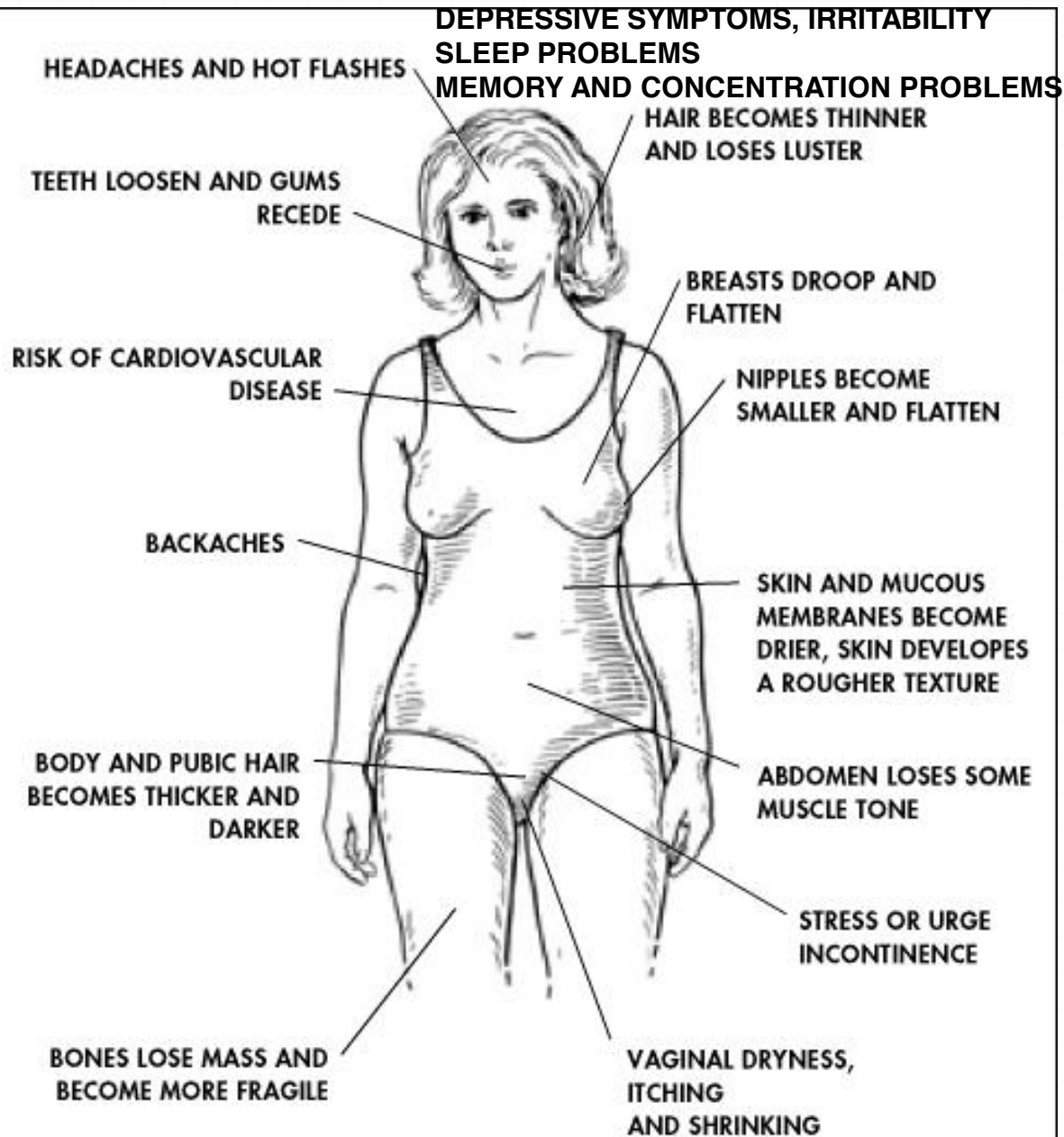

PREMENSTRUAL vs. POSTMENOPAUSAL

- Samoja oireita
 - ärtyneisyys, masentunut mieliala, lihas- ja nivelkivut, univaikeudet
- Yhteys hedelmällisen iän eri vaiheiden välillä?
 - kuukautiset, raskaus ja synnytys, menopaussi
- Epäselvät taustamekanismit, autonominen hermosto?
- Hormonaaliset muutokset ilmeisimmin vaikuttavat

Postmenopausaalist oireet

Premenstruaalist oireet

Anger/Irritability
Depression
Anxiety
Mood swings
Anhedonia
Decreased interest in home/social/work activities
Lethargy
Concentration difficulties
Overeating/Cravings

Breast tenderness/swelling
Weight gain
Bloating
Headache
Joint pain
Muscle pain

Aikaisemmat tutkimustulokset premenstruaalioireiden ja postmenopausaalisten oireiden yhteydestä

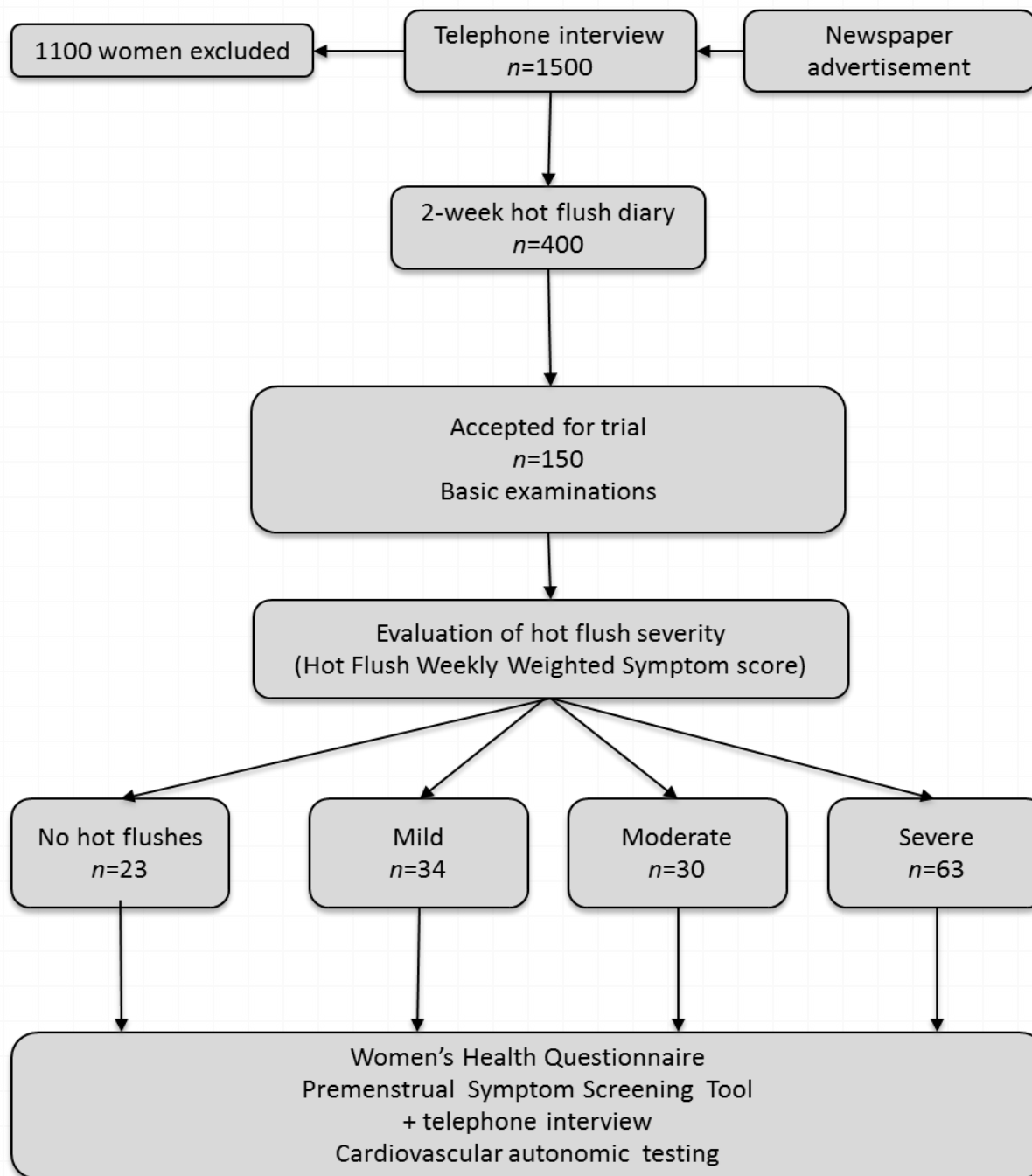
Research	Methods		Association to previous PMS (+/-)
	Premenstrual symptoms	Menopausal symptoms	
Stewart and Boydell 1993	Self-report questionnaire of previous PMS and other diagnoses	Psychological distress (BSI= Brief Symptom Inventory)	psychological distress in menopause +
Collins and Landgren 1994 (pre- peri- and postmenopausal)	Self-report questions about premenstrual symptoms	20-item (MENSI=Menopause Symptom Inventory)	Hot flushes+ (associated with previous or current PMS)
Guthrie 1996 (peri- and postmenopausal)	1 question retrospectively	2 questions (past two weeks)	Hot flushes – estradiol –, FSH – (in the postmenopausal group)
Morse 1998 (perimenopausal)	Womens own list of complaints	MDQ=Menstrual Distress Questionnaire	Hot flushes – dysphoria +, skeletal + digestive +, respiratory +
Freeman 2004 (pre- and perimenopausal)	2 questions (with severity rating)	menopause symptom list (past 1 month)	Hot flushes + depressed mood + decreased libido + poor sleep +

Oma aineisto

- 150 tervettä vastikään postmenopausaalista (3-36 kk) naista; ei säänn. lääkitystä, ei tupakoivia, kohtu tallella, BMI<28 kg/m²
 - Kahden viikon prospektiivinen oirepäiväkirja kuumista aalloista
- **HFWS** (=Hot flush weekly weighted symptom score)
Ryhmäjako kuumien aaltojen mukaan:
none, mild, moderate, severe

Oma aineisto

- Premenstruaalioireet retrospektiivisena kyselynä, mittarina Premenstrual symptoms screening tool (PSST)
 - 19 kysymystä vaikeusasteet huomioiden (none, mild, moderate, severe)
→ **PSST score**
- Elämänlaatumittarina Women's Health Questionnaire (WHQ)

Premenstrual Symptoms Screening Tool = PSST

Symptom

Anger/irritability

Anxiety/tension

Tearful/increased sensitivity to rejection

Depressed mood/hopelessness

Decreased interest in work activities

Decreased interest in home activities

Decreased interest in social activities

Difficulty concentrating

Fatigue/lack of energy

Overeating/food cravings

Insomnia

Hypersomnia (needing more sleep)

Feeling overwhelmed or out of control

Physical symptoms: breast tenderness, headaches, joint/muscle pain,
bloating, weight gain

Interference

Work efficiency or productivity

Relationships with coworkers

Relationships with family

Social life activities

Home responsibilities

Women's Health Questionnaire =WHQ

- "Health-related quality of life" (HRQL) heijastaa sitä miten potilaat tuntevat ja toimivat ja selviävät oireiden kanssa jokapäiväisessä elämässä
- 40-65 -vuotiaille naisille
- Suunniteltu mittaamaan muutoksia, joita tapahtuu menopaussissa
- Hyvä toistettavuus
- Kehitettiin Englannissa, käännetty 27 kielelle, validoitu monessa maassa

WHQ

- WHQ osa-alueet
 - Vasomotor (2 kysymystä)
 - Somatic (7 kysymystä)
 - Anxiety and fears (4 kysymystä)
 - Depression (7 kysymystä)
 - Sleep problems (3 kysymystä)
 - Sexual behavior (3 kysymystä)
 - Memory and concentration (3 kysymystä)
 - Menstrual (4 kysymystä)
 - Attractiveness (2 kysymystä)
- Skaala 1-4 (1=yes definitely - 4=no not at all) → 0 "poor health status" tai 1 "good health status"

Oma aineisto

	Women with hot flashes <i>n</i> =72	Women without hot flashes <i>n</i> =78
Age (years)	52.5±0.3	52.9±0.2
Body mass index (kg/m²)	22.8±0.3	23.1±0.3
Time since last menstruation (months)	16.9±1.2*	21.9±1.1*
Hot flush weekly weighted score	161.2±7.7**	7.0±1.0**
Serum follicle stimulating hormone (IU/l)	67.9±2.7	78.1±3.3
Serum estradiol (pmol/l)	80.8±10.2	58.7±6.8

* $p=0.001$, ** $p<0.001$ between women with and without hot flashes

Tulokset

Elämänlaatu suhteessa kuumiin aaltoihin

WHQ	Women with Hot Flushes (n=64)	Women without Hot Flushes (n=68)	<i>p</i> -value
Vasomotor	0.059±0.201	0.856±0.258	<0.0001
Anxiety and fears	0.851±0.193	0.951±0.105	<0.0001
Sleep	0.562±0.296	0.874±0.221	<0.0001
Somatic symptoms	0.665±0.225	0.827±0.151	<0.0001
Menstrual	0.752±0.247	0.912±0.162	<0.0001
Memory and concentration	0.623±0.291	0.814±0.248	<0.0001
Depression	0.854±0.152	0.919±0.116	0.001
Sexual	0.593±0.296	0.753±0.226	0.001
Attractiveness	0.687±0.364	0.827±0.327	0.026

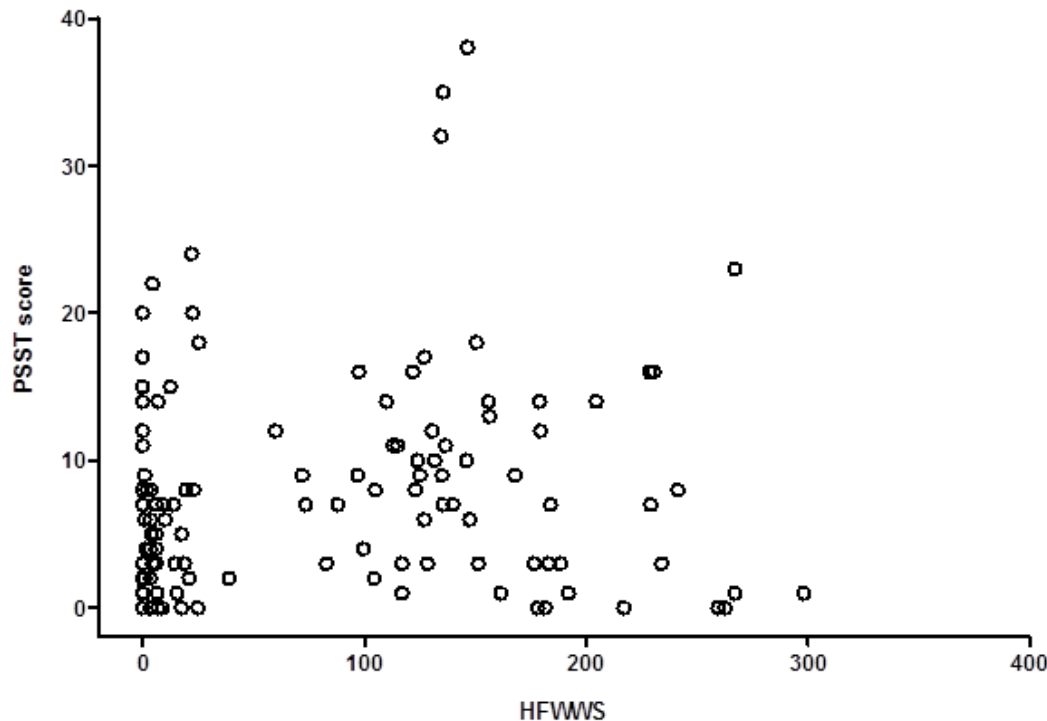
Tulokset

- o $n=120$ palautettua PSST kyselykaavaketta
- o 89.2%:lla ollut premenstruaalioireita
 - o keskiarvo PSST score 7.9 ± 0.7 , vaihteluväli 0-38
- o Alkamisikä 25.5 ± 1.0 vuotta ja loppumisikä 46.3 ± 0.7 vuotta riippumatta kuumien aaltojen määrästä
- o 53.3%:ssa premenstruaalioireet olivat vaikuttaneet työkykyyn tai sosiaalisiin aktiviteetteihin huonontavasti

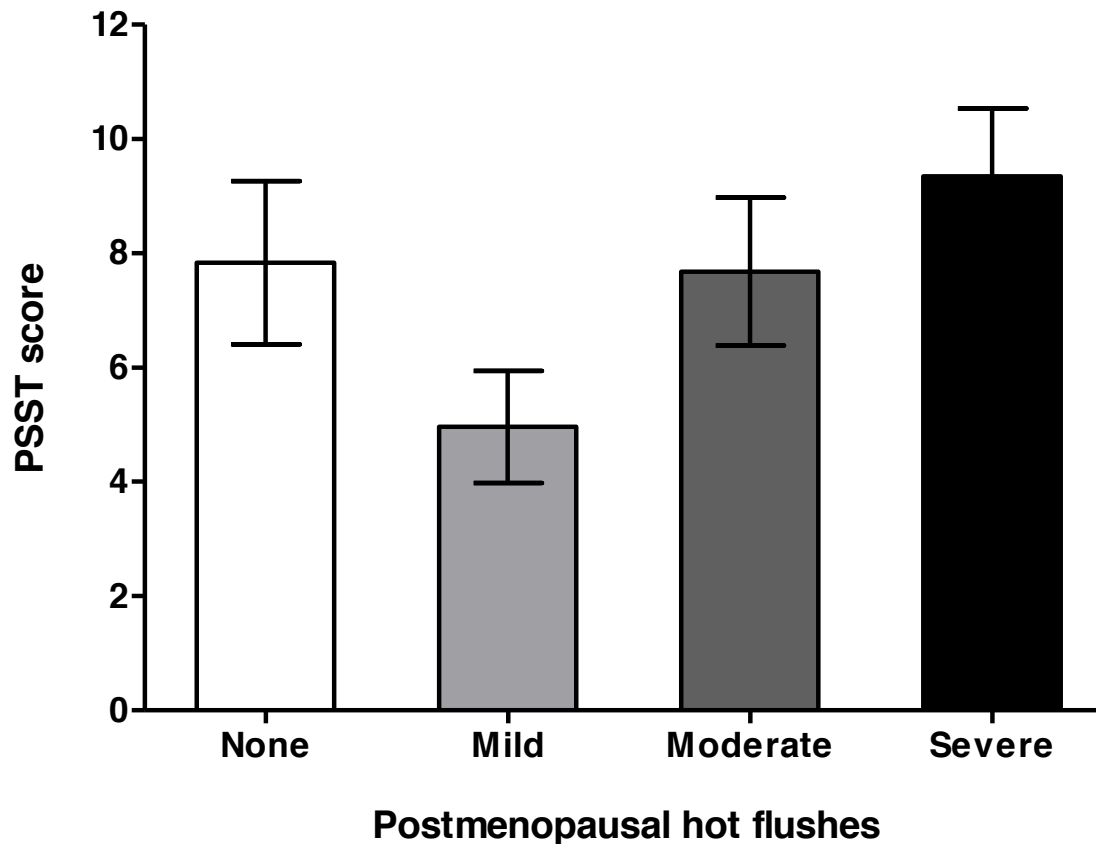
Tulokset

- PSST score ja HFWWS eivät korreloi ($r=0.087, p=0.346$)
- Positiivinen korrelaatio masennuksen ja vaikeampien premenstruaalioireiden (PSST score >10) välillä ($r=0.449, p<0.001$)

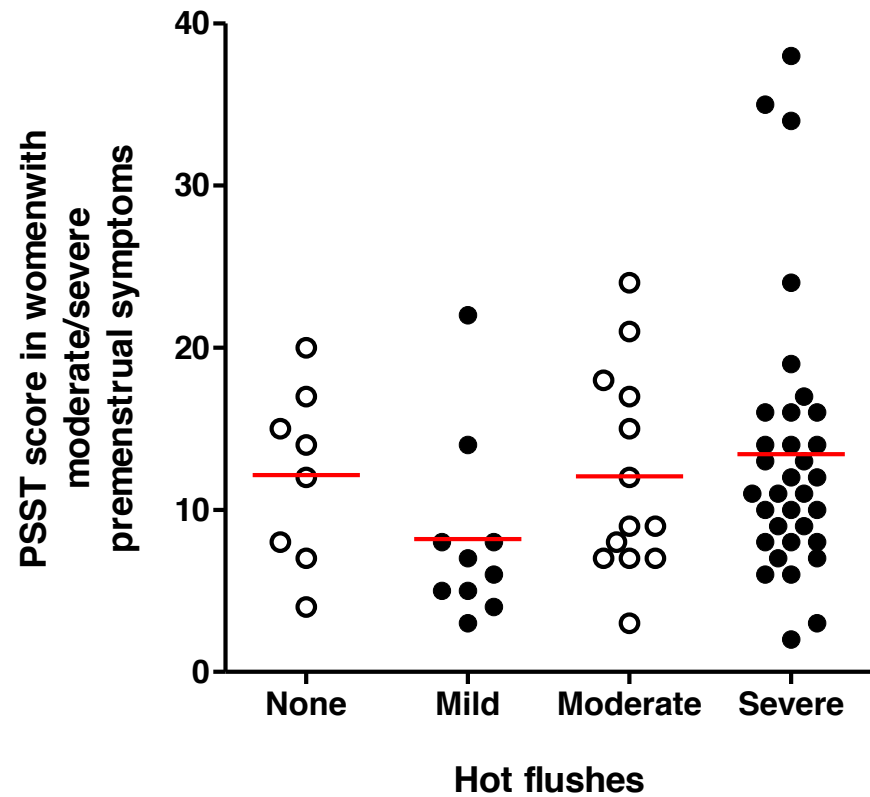
Tulokset

Premenstrual screening tool (PSST) score naisilla, joilla eriasteisia vaihdevuosisien kuumia aaltoja.
(mean $\pm$ SEM)

Tulokset

PSST score naisilla, joilla
"moderate/severe"
premenstruaalioireita
(line at mean)

Premenstruaalioireiden korrelaatio elämänlaatuun vaihdevuosissa

Women's Health Questionnaire domain	value	Correlation to Premenstrual Symptoms Screening Tool score (r)	p-value
Depression	0.885±0.016	-0.263	0.023
Sleep	0.719±0.032	-0.282	0.011
Attractiveness	0.755±0.037	-0.260	0.022
Memory and concentration	0.726±0.031	-0.448	<0.001
Anxiety	0.904±0.018	-0.214	0.056
Vasomotor	0.480±0.047	-0.062	0.587
Somatic	0.750±0.022	-0.167	0.139
Menstrual	0.832±0.023	0.047	0.679
Sexual	0.709±0.037	-0.089	0.493

Yhteenveto

- o fertiili-iän premenstruaalioireet olivat varsin yleisiä
- o 53%:lle aiheutui niistä huomattavaa haittaa työ- ja sosiaalisessa elämässä
- o Premenstruaalioireet eivät ennusta vaikeita kuumia aaltoja vaihdevuosi-iässä
- o Premenstruaalioireet lisäävät vaihdevuosi-iässä riskiä masennusoireille, univaikeuksille ja muisti- ja keskittymisongelmille, jotka heijastelevat elämänlaadun heikkenemistä

Pohdintaa

- Autonomisen hermoston toiminnan muutokset PMS:ssa ja menopaussissa (unen säätely, muisti, depressio)
- Naisen ”resurssit”, ”coping style”
- Huono uni, muisti- ja keskittymisongelmat ja mielialavaihtelut itsenäisiä vaihdevuosisioireita, ei vain kuumista aalloista johtuvia?

Kiitos

The Seven Dwarves of Menopause

Itchy, Bitchy, Sweaty, Sleepy, Bloated, Forgetful & Psycho